

แบบรายงานผลการดำเนินงาน
โครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและใส่ใจดูแลแม่และเด็ก
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลควนโดน

แบบรายงานผลการดำเนินงาน

โครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและใส่ใจดูแลแม่และเด็ก ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

งานอนามัยแม่และเด็กเป็นบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของประชากร ซึ่งเริ่มตั้งแต่การเตรียมความพร้อม ก่อนการตั้งครรภ์ การดูแลระหว่างตั้งครรภ์ และการดูแลหลังคลอด เพื่อให้การตั้งครรภ์และการคลอดมีคุณภาพ มารดาและทารกปลอดภัยจาก ภาวะแทรกซ้อน และมีคุณภาพสมบูรณ์แข็งแรง ปัญหาทางอนามัยแม่และเด็กที่สำคัญและเด่นชัด คือ การมาฝากครรภ์ช้าอายุครรภ์มากกว่า ๑๒ สัปดาห์ มีภาวะซีดขณะตั้งครรภ์ มารดาตั้งครรภ์มีภาวะเสี่ยง และมารดาหลังคลอดไม่มีความรู้ด้านการวางแผนครอบครัว

จากกการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพและการวิเคราะห์ปัญหาสาธารณสุขงานอนามัยแม่และเด็ก ประจำปี ๒๕๖๔ พบว่า ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล ผลการดำเนินงานยังไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัด หากหญิงตั้งครรภ์มีภาวะโลหิตจาง จะส่งผลกระทบต่อทั้งมารดาและทารกในครรภ์ ส่งผลให้ทารกคลอดก่อนกำหนด คลอดน้ำหนักน้อยกว่า ๒,๕๐๐ กรัมทารกเสียชีวิตในครรภ์ มารดาตกเลือดและติดเชื้อหลังคลอด และพบว่ามารดาตั้งครรภ์มีภาวะเสี่ยงเพิ่มมากขึ้น เช่น เป็นเบาหวานขณะตั้งครรภ์ ความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ (ครรภ์เป็นพิษ) ภาวะคลอดก่อนกำหนด มีประวัติผ่าตัดคลอดเพิ่มมากขึ้น ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการป้องกันหรือแก้ไขปัญหในระยะยาว และต่อเนื่อง แนวทางการดูแลและป้องกันการเกิดปัญหาดังกล่าวคือต้องให้การดูแลที่มีคุณภาพมีมาตรฐาน หญิงตั้งครรภ์ได้รับการฝากครรภ์คุณภาพและเสริมทักษะการดูแลหลังคลอด และทารกควรได้รับการเลี้ยงลูกด้วยนมมารดาอย่างเดียวน้อยกว่า ๖ เดือนได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ ตอบสนองความต้องการของเด็กทุกด้านตามวัย การมีส่วนร่วมของชุมชน เครือข่ายและชมรม อสม.ที่เข้มแข็ง เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลควนโดน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพแม่และเด็กแบบองค์รวมให้ประสบความสำเร็จและมีคุณภาพ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและใส่ใจดูแลแม่และเด็กปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ขึ้น เพื่อลดปัญหาดังกล่าว และเพื่อให้หญิงตั้งครรภ์มีการตั้งครรภ์ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ต่อไป

๑. ผลการดำเนินงานตามกิจกรรม

๑.๑ กิจกรรมพัฒนาทักษะ แก่นนำอสม./ภาคีเครือข่าย เพื่อดูแลหญิงตั้งครรภ์ในชุมชน

จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการดูแลหญิงตั้งครรภ์ เพื่อเฝ้าระวังและค้นหา ครรภ์เสี่ยงในชุมชนได้โดยเร็วโดยมีกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้นำชุมชน และบัณฑิตอาสา กิจกรรมดังกล่าวได้จัดขึ้น ในวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมโรงเรียน อสม. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลควนโดน มีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๐๐ คน โดยได้เชิญวิทยากรจาก สำนักงานสาธารณสุขอำเภอควนโดน คุณปรางทิพย์ มะแอเคียน ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โดยในกิจกรรมมีการบรรยายสถานการณ์งานอนามัยแม่และเด็ก และเกณฑ์การฝากครรภ์แนวใหม่ ๘ ครั้งตามเกณฑ์ เน้นย้ำเรื่องการประชาสัมพันธ์ความสำคัญของการฝากท้องเร็วก่อน ๓ เดือน การเตรียมความพร้อมก่อนตั้งครรภ์ และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาท อสม. ในการติดตาม ค้นหาหญิงตั้งครรภ์รายใหม่ การติดตามเยี่ยมมารดาหลังคลอดและเด็กเกิดใหม่ในชุมชน การสังเกตอาการผิดปกติของมารดาและบุตรที่ต้องรีบไปพบแพทย์ทันที กลุ่มเป้าหมายให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม และให้ความสนใจในเนื้อหาสาระที่ทางวิทยากรได้เตรียมไว้ มีการซักถามปัญหา ข้อเสนอแนะระหว่างการบรรยาย โดยจากการประเมินกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๙๐ สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินงานอนามัยแม่และเด็ก เพื่อเฝ้าระวังติดตาม หญิงตั้งครรภ์และมารดาหลังคลอดในชุมชนได้เป็นอย่างดี

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนร้อยละหญิงตั้งครรภ์ ฝากครรภ์เร็วก่อน ๓ เดือน

จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝาก ครรภ์รายใหม่ทั้งหมด	จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝาก ครรภ์เร็วก่อน ๓ เดือน (คน)	จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ เร็วก่อน ๓ เดือน (ร้อยละ)
๔๐	๒๙	๗๒.๕

จากตารางแสดงให้เห็นว่า หญิงตั้งครรภ์ในเขตพื้นที่ตำบลควนโดน เข้ารับการฝากครรภ์ในสถานบริการ จำนวนทั้งหมด ๔๐ คน พบว่า ฝากครรภ์เร็วก่อน ๓ เดือน จำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๕ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป (ข้อมูลจากทะเบียนรับใหม่ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕)

๑.๒ กิจกรรมอบรมให้ความรู้ กิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ (หลักสูตร ๑ หลักสูตร ๒) ในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และสามี / ญาติผู้ดูแล และการตรวจคัดกรองทารกกลุ่ม อากาธาวันซินโดรม

กิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ (หลักสูตร ๑ หลักสูตร ๒) เป็นการจัดกิจกรรมให้ความรู้ในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ สามี หรือญาติผู้ดูแล ซึ่งจัดอบรมจำนวน ๒ หลักสูตร กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด ๖๒ คน โดยได้เชิญวิทยากรจากโรงพยาบาลควนโดน จำนวน ๒ ท่าน คือ คุณอาซีกิน ถิ่นสตูล ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ และคุณอาอีชะฮ์ มาลิกัน ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โดยบรรยายให้ความรู้ ตามหลักสูตร โรงเรียน พ่อ แม่ ดังนี้

หลักสูตร ๑

- การปฏิบัติตัวขณะตั้งครรภ์ การใช้สมุดคู่มือการฝากครรภ์
- ความสำคัญ ของยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก
- การเปลี่ยนแปลงของร่างกายขณะตั้งครรภ์ และการปรับตัว
- พัฒนาการทารกในครรภ์
- การคัดกรองดาวน์ซินโดรมและภาวะผิดปกติของทารกในครรภ์
- บทบาทของสามี / ผู้ดูแล

หลักสูตร ๒

- ความเสี่ยง ๗ โรค ที่ต้องเฝ้าระวังขณะตั้งครรภ์
- การคัดกรองเบาหวานในหญิงตั้งครรภ์
- โภชนาการในหญิงตั้งครรภ์
- การนั้บลูกตื้นและการเฝ้าระวังอาการผิดปกติขณะตั้งครรภ์
- การบริหารร่างกายและการพักผ่อน
- การเตรียมตัวคลอด และระหว่างคลอด

กลุ่มเป้าหมาย ให้ความร่วมมือ ในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี มีความตั้งใจและมาตรงตามเวลาที่ได้นัดหมาย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวขณะตั้งครรภ์ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการดูแลตนเองและลูกน้อยในครรภ์ได้อย่างมีคุณภาพ หญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยง ได้รับการเฝ้าระวังป้องกัน ไม่ให้เกิดอาการแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์ และสามารถส่งต่อพบแพทย์ได้ทันท่วงที มีการรับรู้และเข้าใจภาวะเสี่ยงของตนเอง มีความตระหนัก

ในการสังเกตอาการผิดปกติระหว่างตั้งครรภ์ สามี/ผู้ดูแล มีความรู้เพิ่มขึ้น สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดูแลหญิงตั้งครรภ์ได้อย่างถูกต้องต่อไป ไม่เกิดอุบัติเหตุ ความเสี่ยงเพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ สามี / ผู้ดูแล ที่เข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ จำแนกตามระดับความรู้ก่อนและหลังการอบรม

กลุ่มเป้าหมาย	ผลการประเมินก่อนเข้ารับการอบรม (ร้อยละ)	ผลการประเมินหลังเข้ารับการอบรม (ร้อยละ)
หญิงตั้งครรภ์ สามี / ผู้ดูแล	๔๗.๑๓	๘๙.๗๖

จากการประเมินผล พบว่า กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลตนเองขณะตั้งครรภ์ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

๑.๓ กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และประกวดคุณแม่ต้นแบบด้านการดูแลตนเองและลูกน้อย

อบรมเชิงปฏิบัติการ การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และประกวดคุณแม่ต้นแบบด้านการดูแลตนเองและลูกน้อย กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ เป็นมารดาหลังคลอดบุตร และมีบุตร อายุ ไม่เกิน ๒ ปี กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการจำนวน ๕๔ คน โดยได้เชิญวิทยากรจากโรงพยาบาลควนโดน คุณ ดุษฎี สุมาลี ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ บรรยายให้ความรู้โดยเน้นส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว อย่างน้อย ๖ เดือน ประโยชน์ของนมแม่ และได้สาธิตทำในการให้นมบุตร การบีบและเก็บน้ำนมที่ถูกวิธี เพื่อสามารถคงสภาพและประโยชน์ของนมแม่ ไว้ได้นาน พร้อมทั้งให้กลุ่มเป้าหมายสาธิตย้อนกลับ ทำในการให้นมบุตร และการดูดที่ถูกวิธี มีการประกวดคุณแม่ต้นแบบ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

- มารดาฝากครรภ์เร็วก่อน ๑๒ สัปดาห์ ๒๐ คะแนน
- ฝากครรภ์ครบ ๕ ครั้งตามเกณฑ์ ๒๐ คะแนน
- ความเข้มข้นเลือดปกติ (Hct \geq ๓๓%) ๑๐ คะแนน
- คลอดบุตร น้ำหนักมากกว่า ๒๕๐๐ กรัม ๑๐ คะแนน
- บุตรมีพัฒนาการสมวัย ๑๐ คะแนน
- เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย ๖ เดือน ๓๐ คะแนน

กลุ่มเป้าหมายให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี สนใจ ร่วมตอบคำถามจากวิทยากรได้ดี มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม สามารถสาธิตย้อนกลับได้

๒. ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด

บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เพราะ

๓. การเบิกจ่ายงบประมาณ

งบประมาณที่ได้รับการอนุมัติ๓๕,๐๐๐..... บาท

งบประมาณเบิกจ่ายจริง๓๕,๐๐๐.....บาท คิดเป็นร้อยละ๑๐๐.....

งบประมาณเหลือส่งคืนกองทุนฯ-..... บาท คิดเป็นร้อยละ-.....

๔. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

ไม่มี

มี

เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมอยู่ในช่วงของ ไตรมาสที่ ๔ หญิงตั้งครรภ์บางราย ครบกำหนดก่อน บางรายอยู่ในระยะแพ้ท้อง และมีอาการเข้าข่าย PUI จึงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ และสามี มีความจำเป็นต้องไปทำงานนอกบ้าน จึงไม่สะดวกเข้าร่วมกิจกรรม ร่วมกับสภาพอากาศ ที่มีฝนตกหนัก กลุ่มเป้าหมายบางรายไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ทันเวลา

แนวทางแก้ไข

ปรับเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมาย โดยจัดกิจกรรมในกลุ่มหญิงวัยเจริญพันธุ์ ส่วนในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ มีการวางแผนจัดกิจกรรมเป็นรายกลุ่ม และอยู่ในช่วงไตรมาสที่ ๑ - ๒ ของปีงบประมาณต่อไป

ลงชื่อผู้รายงาน

(...นางพาริดา หลังยาหน่าย.....)

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ.....

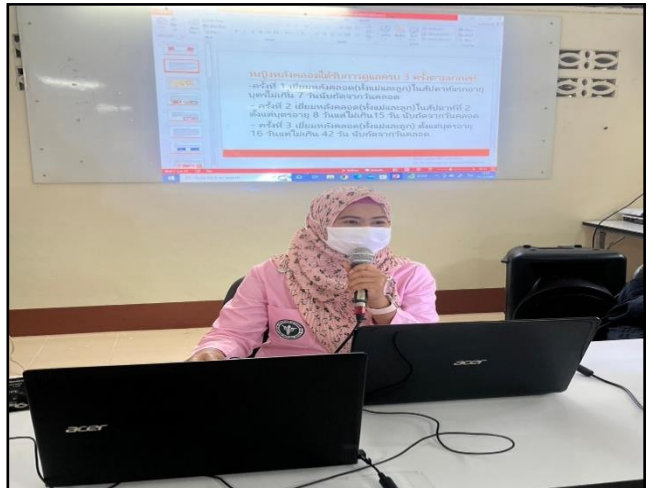
วันที่-เดือน-พ.ศ.๖/๑๒/๒๕๖๕.....

ประมวลภาพกิจกรรม

โครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและใส่ใจดูแลแม่และเด็ก

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

๑.กิจกรรมพัฒนาทักษะ แกนนำอสม./ภาคีเครือข่าย เพื่อดูแลหญิงตั้งครรภ์ในชุมชน

๒.กิจกรรมอบรมให้ความรู้ กิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ (หลักสูตร ๑ หลักสูตร ๒) ในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ สามมี / ญาติผู้ดูแล และการตรวจคัดกรองทารกกลุ่ม อากาการตาวานชินโดรม

๓.กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และประกวดคุณแม่ต้นแบบด้านการดูแลตนเองและลูกน้อย

